

Jaarrekening 2016

Zorgpartners Friesland

geconsolideerd en enkelvoudig

INHOUDSOPGAVE

Pagina

Geconsolideerde jaarrekening 2016

Balans per 31 december 2016	1
Resultatenrekening over 2016	2
Kasstroomoverzicht over 2016	3
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	4
Toelichting op de balans per 31 december 2016	13
Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	19
Mutatieoverzicht materiële vaste activa	20
Overzicht langlopende schulden ultimo 2016	21
Toelichting op de resultatenrekening over 2016	23

Enkelvoudige jaarrekening 2016

Balans per 31 december 2016	27
Resultatenrekening over 2016	28
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	29
Toelichting op de balans per 31 december 2016	30
Mutatieoverzicht materiële vaste activa	33
Toelichting op de resultatenrekening over 2016	34
Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	35
Resultaatbestemming	35
Gebeurtenissen na balansdatum	35
Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	35

Overige gegevens

Statutaire regeling resultaatbestemming	36
Nevenvestigingen	36
Controleverklaring	36

JAARREKENING 2016

Zorgpartners Friesland geconsolideerd

Zorgpartners Friesland geconsolideerd

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2016

(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-16	31-dec-15
		€ (x1.000)	€ (x1.000)
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	26.014	11.494
Materiële vaste activa	2	397.223	412.975
Financiële vaste activa	3	4.164	5.971
Totaal vaste activa		427.401	430.440
Vlottende activa			
Vorraden	4	9.058	8.913
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	33.979	
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	6	3.247	5.531
Debiteuren en overige vorderingen	7	153.004	138.337
Liquide middelen	8	245	35.837
Totaal vlottende activa		199.533	188.618
Totaal activa		626.934	619.058
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	9	788	788
Wettelijke reserve ontwikkelingskosten		26.014	
Bestemmingsreserves		56.089	54.152
Algemene en overige reserves		74.301	95.790
Totaal eigen vermogen		157.192	150.730
Voorzieningen	10	66.709	54.916
Langlopende schulden	11	243.229	263.146
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar):			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's/ DBC-zorgproducten	5		16.572
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	6	6.303	11.537
Overige kortlopende schulden	12	153.501	122.157
Totaal passiva		626.934	619.058

RESULTATENREKENING OVER 2016

	Ref.	2016	2015
		€ (x1.000)	€ (x1.000)
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	13	552.612	566.686
Subsidies	14	16.773	20.560
Overige bedrijfsopbrengsten	15	32.735	32.178
Som der bedrijfsopbrengsten		602.120	619.424
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	16	302.100	301.101
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	17	41.362	45.584
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	18	61.274	61.760
Overige bedrijfskosten	19	179.839	186.726
Som der bedrijfslasten		584.575	595.171
BEDRIJFSRESULTAAT		17.545	24.253
Financiële baten en lasten	20	-11.002	-9.893
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		6.543	14.360
Belastingen		-9	-45
RESULTAAT BOEKJAAR		6.534	14.315

KASSTROOMOVERZICHT

	Ref.	2016		2015	
		€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			17.545		24.253
Aanpassingen voor:					
- mutatie eigen vermogen		-72		287	
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen		41.373		40.989	
- cumulatieve herwaardering Noorderbreedte		-256			
- mutaties voorzieningen		11.793		10.173	
			52.838		51.449
Veranderingen in vlottende middelen:					
- voorraden		-145		-1.132	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten		-50.551		18.785	
- vorderingen		-14.667		-18.577	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot		-2.950		-12.488	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)		-9.625		-7.050	
			-77.938		-20.462
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			-7.555		55.240
Ontvangen interest		272		487	
Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten		-894			
Betaalde interest		-10.348		-10.550	
Vennootschapsbelasting		-9		-45	
Resultaat deelneming		-32		170	
			-11.011		-9.938
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			-18.566		45.302
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringen materiële vaste activa		-25.240		-19.493	
Desinvesteringen materiële vaste activa		1.273			
Investeringen immateriële vaste activa		-15.918		-11.494	
Opgenomen activa inzake toename belang Tjonger				-54	
Onttrekking door splitsing KCL en Certe				-780	
Investeringen in overige financiële vaste activa		1.807		-561	
			-38.078		-32.382
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-38.078		-32.382
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen		1.276		75.000	
Aflossing langlopende schulden		-21.193		-25.161	
Mutatie schuld aan kredietinstellingen		40.969		-56.200	
			21.052		-6.361
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			21.052		-6.361
Mutatie geldmiddelen			-35.592		6.559
Stand geldmiddelen per 1 januari			35.837		29.278
Stand geldmiddelen per 31 december			245		35.837
Mutatie geldmiddelen			-35.592		6.559

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Groepsverhoudingen

Stichting Zorgpartners Friesland is statutair (en feitelijk) gevestigd te Leeuwarden, op het adres Henri Dunantweg 2. De belangrijkste activiteiten zijn het verplegen, verzorgen en doen behandelen van personen in de ruimste zin van het woord. Stichting Zorgpartners Friesland is het hoofd van de groep 'Zorgpartners Friesland'. Stichting Zorgpartners Friesland houdt de aandelen van de ziekenhuizen Medisch Centrum Leeuwarden BV te Leeuwarden en Tjongerschans BV te Heerenveen. Tevens houdt Stichting Zorgpartners Friesland de aandelen van ouderenzorginstelling Noorderbreedte BV te Leeuwarden.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2016, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2016.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655, Titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Per 1 januari 2016 heeft een activa/passiva transactie plaatsgevonden, waarbij de materiële vaste activa en financieringen vanuit Stichting Zorgpartners Friesland zijn uitgezakt naar de werkmaatschappijen MCL BV en Noorderbreedte BV. De overdracht van de materiële vaste activa heeft plaatsgevonden tegen actuele waarde, waarbij deze waarde ook als boekwaarde is verantwoord binnen MCL BV en Noorderbreedte BV. De boekwaarde van deze materiële vaste activa bedroeg per 1 januari 2016 282 mln euro. Hierbij behorende financiering is uitgezakt voor een bedrag van 292 mln euro. Dit heeft geen effect op de geconsolideerde jaarrekening, alleen op de enkelvoudige jaarrekening van Stichting Zorgpartners Friesland.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2015 behoeften geen aanpassing om vergelijkbaarheid met 2016 mogelijk te maken.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Zorgpartners Friesland geconsolideerd

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Zorgpartners Friesland zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. Dit betreft de volgende stichtingen en vennootschappen:

- Stg. Trombosedienst Noord
- Stg Hermes
- Send BV
- Centrum voor Obesitas Nederland BV
- MCL BV
- Noorderbreedte BV
- Zorgzuster Fryslân BV (ultimo 2016 heeft liquidatie plaatsgevonden)
- De Tjongerschans BV
- Stg Recreatievoorziening de Tjongerschans
- Tjongerclinics Holding BV
- Tjongerclinics BV

en Stichting Zorgpartners Friesland enkelvoudig.

De financiële gegevens van de in de consolidatie betrokken rechtspersonen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. SenD BV is voor 51% opgenomen, evenredig aan het belang daarin. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Stichting Zorgpartners Friesland. Gegevens van geconsolideerde maatschappijen die andere grondslagen hanteren, zijn omgerekend naar de grondslagen van de rechtspersoon. Alleen wegens gegronde en in de toelichting vermelde redenen zijn in de geconsolideerde jaarrekening afwijkende grondslagen gehanteerd. In 2016 is geen reden voor afwijkende grondslagen.

Per 31 augustus 2015 is Stichting KCL omgezet in een BV, waarbij de aandelen zijn geplaatst bij MCL BV. Per 31 december 2015 heeft een juridische fusie plaatsgevonden tussen KCL BV (voorheen Stichting KCL) en MCL BV als verkrijgende partij. Zoals in de fusieakte vermeld worden de vermogensbestanddelen van KCL BV met ingang van 1 januari 2015 opgenomen in de jaarrekening van MCL BV. Voor Zorgzuster BV heeft per 31 december 2016 liquidatie plaatsgevonden.

Acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

De maatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht; deconsolidatie vindt plaats op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

Verbonden rechtspersonen

Alle groepsmaatschappijen evenals de deelnemingen toegelicht onder de toelichting op de financiële vaste activa worden aangemerkt als verbonden partij.

Transacties tussen groepsmaatschappijen worden in de consolidatie geëlimineerd. Onderlinge transacties hebben hoofdzakelijk betrekking op de doorberekening van ondersteunende diensten vanuit de groepsstaven en vergoedingen uit hoofde van activiteiten op het gebied van vastgoed en financiering.

Stichting Zorgpartners Friesland heeft de volgende stichtingen en vennootschappen die niet in de consolidatie betrokken zijn.

- Ambulancevervoer Kijlstra BV te Leeuwarden
- Poliklinische Apotheek Leeuwarden BV
- Apotheek de Tjonger BV
- De Tjonger CV

PAL is een 50% deelneming en Kijlstra een 20% deelneming van MCL BV. Apotheek de Tjonger BV en De Tjonger CV zijn deelnemingen van De Tjongerschans BV waarop geen beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend.

Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans, als een transactie met betrekking tot het actief of de verplichting niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Stichting Zorgpartners Friesland.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen : 2,5%
- Machines en installaties: 5-10%
- Andere vaste bedrijfsmiddelen : 10-20 %
- Kosten van ontwikkeling: 10%.

Per 1 januari 2016 zijn de materiële vaste activa uitgezakt vanuit Stichting Zorgpartners Friesland naar de werkmaatschappijen MCL BV en Noorderbreedte BV. De overdracht heeft plaatsgevonden tegen actuele waarde, waarbij deze waarde ook als boekwaarde is verantwoord binnen MCL BV en Noorderbreedte BV.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans. De uitgaven voor groot onderhoud worden ten laste gebracht van deze voorziening.

Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige nettokasstroom die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Per 1 januari 2016 zijn de materiële vaste activa uitgezakt vanuit Stichting Zorgpartners Friesland naar de werkmaatschappijen MCL BV en Noorderbreedte BV. De overdracht heeft plaatsgevonden tegen actuele waarde, waarbij deze waarde ook als boekwaarde is verantwoord binnen de werkmaatschappijen.

De reële waarde van de bedrijfsgebouwen en terreinen van MCL en Noorderbreedte is per 1 januari 2016 als boekwaarde verantwoord bij de uitzakking van het vastgoed vanuit ZPF en heeft na analyse, in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, gedurende het boekjaar geen andere waardedaling ondergaan dan op grond van normale veroudering mag worden verwacht.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd en wordt voor het aandeel in de verliezen van de deelneming een voorziening gevormd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Vorraden

Vorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs op basis van FIFO methode onder aftrek van een voorziening voor incourantheid op basis van ervaringcijfers

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten en afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze worden door de instelling gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening.

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Na de eerste opname (tegen reële waarde) worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstreckte leningen en overige vorderingen

Verstreckte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Afgeleide financiële instrumenten

Afgeleide instrumenten worden gewaardeerd op hedge accounting onder het kostprijs hedge model.

Bij kostprijs hedge accounting wordt vindt eerste waardering plaats tegen reële waarde. Zolang het afgeleide instrument betrekking heeft op afdekking van het specifieke risico van een toekomstige transactie die naar verwachting zal plaatsvinden, vindt geen herwaardering van dit instrument plaats. Zodra de verwachte toekomstige transactie leidt tot verantwoording in de winst- en verliesrekening, wordt de met het afgeleide instrument samenhangende winst of het met het afgeleide instrument samenhangende verlies in de resultatenrekening verwerkt. Indien de afgedekte positie van een verwachte toekomstige transactie leidt tot de opname in de balans van een niet-financieel actief of een niet-financiële verplichting past de instelling de kostprijs van dit actief aan met de afdekkingsresultaten die nog niet in de resultatenrekening zijn verwerkt. Een verlies voor het percentage groter dan de omvang van het afgeleide instrument ten opzichte van de afgedekte positie wordt op basis van kostprijs of lagere marktwaarde direct in de resultatenrekening verwerkt.

Indien afgeleide instrumenten aflopen of worden verkocht, worden de afdekkingsrelaties beëindigd. De cumulatieve winst die of het cumulatieve verlies dat tot dat moment nog niet in de resultatenrekening was verwerkt, wordt als overlopende post in de balans opgenomen totdat de afgedekte transacties plaatsvinden. Indien de transacties naar verwachting niet meer plaatsvinden, wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening.

De instelling documenteert de hedgerelaties in specifieke hedgedocumentatie en toetst periodiek de effectiviteit van de hedgerelaties door vast te stellen dat er sprake is van effectieve hedges respectievelijk dat er geen sprake is van overhedges.

Indien afgeleide instrumenten niet langer voldoen aan de voorwaarden voor 'hedge accounting', aflopen of worden verkocht of wanneer de instelling niet langer kiest voor hedge accounting wordt hedge accounting beëindigd. De tot dat moment in het vermogen verantwoorde resultaten blijven in het eigen vermogen uitgesteld tot het moment dat de toekomstige transactie plaatsvindt. Indien de transactie naar verwachting niet meer plaatsvindt, worden de in het eigen vermogen uitgestelde cumulatieve hedgeresultaten naar de resultatenrekening gebracht.

Periodiek wordt de effectiviteit van de hedgerelaties getoetst door vergelijking van de cumulatieve reëlewaardewijziging van de afgedekte positie met de cumulatieve waardewijzigingen van de afgeleide instrumenten. De laagste van de cumulatieve waardewijziging van de afgedekte positie en de cumulatieve waardewijziging van de afgeleide instrumenten wordt in de herwaarderingsreserve uitgesteld.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De onderhanden projecten uit hoofde van DBC's/DOT's worden gewaardeerd tegen de verkoopwaarde van het afgeleide zorgproduct per 31 december 2016. De afgeleide zorgproducten zijn bepaald op basis van de DOT 2016 applicatie van CQT Zorg en Gezondheid. Op de onderhanden projecten worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht. Voor een verdere toelichting op de waardering van het onderhanden werk wordt verwezen naar hetgeen hierover is vermeld onder de kop 'Sectorontwikkelingen omzetverantwoording medisch specialistische zorg 2012-2016'.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs, die gelijk is aan de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid, die volgens de statische methode op basis van ouderdom van de vorderingen wordt bepaald.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. De rekenrente is aangepast van 3% in 2015 naar 2% in 2016.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties, e.d., gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

Zorgpartners Friesland geconsolideerd

Voorziening persoonlijk budget levensfase (zonder toerekening aan jaren)

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PLB) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting, onder meer in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de verplichting inzake niet opgenomen PLB-uren (reguliere rechten), vermeerderd met de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PLB-uren (specifieke overgangsregeling). De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans en leeftijd. De disconteringsvoet is aangepast van 3% in 2015 naar 2% in 2016, waarbij de rentelast is verwerkt in de dotatie aan de voorziening.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De disconteringsvoet is aangepast van 3% in 2015 naar 2% in 2016, waarbij de rentelast is verwerkt in de dotatie aan de voorziening.

Voorziening reorganisatie

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan heeft gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de onderneming. Er is ten behoeve van de reorganisatie van MCL BV en Noorderbreedte BV een voorziening gevormd ter dekking van deze reorganisatiekosten.

Voorziening belastingverplichting

Vanuit de kortlopende schulden is een langlopende verplichting jegens de belastingdienst overgebracht naar de voorzieningen. Het betreft hoofdzakelijk bedragen die gereserveerd zijn in het kader van de herziening van pro rata verrekeningen. Een herziening in dit verband ziet voor vastgoed op 9 jaar en voor roerende zaken op een periode van 4 jaar.

Voorziening medische aansprakelijkheid

De voorziening medische aansprakelijkheid dekt de verwachte kosten inzake medische aansprakelijkheid voor in het boekjaar gemelde claims. De voorziening wordt berekend op basis van het eigen behoud zoals dat door de medische aansprakelijkheidsverzekeraar voor het boekjaar is bepaald.

Voorziening financieringsrisico's

De voorziening financieringsrisico's heeft als doel om de verwachte onjuiste facturen van het afgelopen boekjaar te voorzien om derhalve een juist beeld van de gerealiseerde omzet weer te geven. Voor de bepaling van de voorziening wordt gebruik gemaakt van de handreiking rechtmatigheidscontroles (het Self Assessment 2016)

Schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, die gelijk is aan de nominale waarde. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

In geval van operationele leasing worden de leasebetalingen lineair over de leaseperiode ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

Specifieke aandachtspunten jaarrekening 2016 medisch specialistische zorg

Inleiding

De landelijke onzekerheden waarmee instellingen voor medisch specialistische zorg (ziekenhuizen, UMC's en ZBC's) zijn de afgelopen jaren verder verminderd. De resterende in de jaarrekening 2016 van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten voor Zorgpartners Friesland hebben betrekking op:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2015;
2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2016;
3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar;
4. Overige (lokale) onzekerheden;

Bij de omzetbepaling van de DBC zorgproducten en overige zorgproducten hebben Medisch Centrum Leeuwarden B.V., Tjongerschans B.V. en CON B.V. de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals opgenomen in paragraaf 5.1.4 van deze jaarrekening.

Hierbij zijn de uitkomsten van het aanvullend omzetonderzoek 2015 meegenomen en is de "Handreiking Omzetverantwoording MSZ 2016" gevolgd.

Toelichting (landelijke) onzekerheden jaarrekening 2016

De van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten in de jaarrekening 2016 zijn (inclusief de status hiervan) hierna toegelicht voor Medisch Centrum Leeuwarden B.V., Tjongerschans B.V. en CON B.V.:

Zorgpartners Friesland geconsolideerd

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2015

De onderhandelingen met de zorgverzekeraars over de finale afrekening van de uitkomsten van het zelfonderzoek 2015 zijn voor Medisch Centrum Leeuwarden B.V. nog onderhanden. De verwachte uitkomsten van deze onderhandelingen zijn verwerkt in de jaarrekening 2016. Medisch Centrum Leeuwarden B.V. kent het maximale risico, zijnde door de zorgverzekeraars vastgestelde uitkomst van het zelfonderzoek. Medisch Centrum Leeuwarden B.V. gaat er van uit dat de door de zorgverzekeraars vastgestelde uitkomst een goede basis is voor een betrouwbare schatting van de uiteindelijke uitkomst van de onderhandelingen met de zorgverzekeraars. Tjongerschans B.V. heeft de over de uitkomsten van het zelfonderzoek 2013, 2014 en 2015 finale overeenstemming bereikt met de zorgverzekeraars. De uitkomsten van de onderhandelingen hierover met de zorgverzekeraars zijn verwerkt in deze jaarrekening en dit heeft niet geleid tot materiële wijzigingen van de in de jaarrekening 2015 opgenomen nuanceringen.

2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2016

De NFU, NVZ en ZN hebben in oktober 2016 een Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek MSZ 2016 gepubliceerd. Door de NZa is niet bevestigd dat deze handreiking in overeenstemming is met publiekrechtelijke regelgeving, waarmee een inherent risico blijft bestaan.

Deze rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representerende zorgverzekeraars. Op basis van dit oordeel zullen alle verzekeraars gezamenlijk over de rechtmatigheid van de facturatie 2016 concluderen.

De instelling heeft op basis van een risicoanalyse onderzoek verricht naar de risico's die voor Medisch Centrum Leeuwarden B.V., Tjongerschans B.V. en CON B.V. materieel zijn. In deze risicoanalyse zijn de uitkomsten van eerder uitgevoerde aanvullende omzetonderzoeken en beschikbare overige in- en externe controles betrokken.

Daarnaast zijn Medisch Centrum Leeuwarden B.V. (inclusief CON B.V.) en Tjongerschans B.V. bezig op basis van deze handreiking een onderzoek inzake 2016 uit te voeren. De voorlopige uitkomsten zijn betrokken bij het opstellen van deze jaarrekening en het inschatten van de risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties, rekening houdende met de contractafspraken met zorgverzekeraars. Naar verwachting zal Medisch Centrum Leeuwarden B.V. en Tjongerschans B.V. de definitieve rapportage vóór 1 juli 2017 aan de representerende zorgverzekeraars aanleveren en volgt voor 31 december 2017 uitsluitsel over dit onderzoek. Dit kan naar verwachting van de bestuurder leiden tot niet-materiële, nagekomen baten of lasten. Waar nodig heeft Medisch Centrum Leeuwarden B.V. en Tjongerschans B.V. nuanceringen geboekt.

Doelmatigheidscontroles over 2016 zullen door de zorgverzekeraars nog uitgevoerd worden. Medisch Centrum Leeuwarden B.V. en Tjongerschans B.V. gaan er van uit dat dit geen financieel effect met terugwerkende kracht heeft. De NZa heeft in het landelijk overleg echter niet bevestigd dat dit een terechte aanname is, dus deze onzekerheid blijft vooralsnog bestaan. Privaatrechtelijk hebben Medisch Centrum Leeuwarden B.V. en Tjongerschans B.V. geen afspraken terzake gemaakt met verzekeraars, anders dan verwerking van de aandachtspunten zoals opgenomen in het landelijke omzetonderzoek en het bepalen van de toekomstige handelswijze op nieuwe doelmatigheidsaspecten.

Op 1 april 2016 heeft Medisch Centrum Leeuwarden BV EPIC geïmplementeerd als EPD. Hierbij zijn gegevens overgezet vanuit het oude EPD CSC naar EPIC, waaronder DBC's en verrichtingen vanaf schadejaar 2012. Het registratieproces kent nog enkele onvolkomenheden die vanaf de implementatiedatum tot onderregistratie hebben geleid en mede door onbekendheid ook door soms een onjuiste registratie. Daardoor is een achterstand ontstaan in de tussentijdse oplevering van het zelfonderzoek voor de jaarrekening. Aangezien de contracten met de zorgverzekeraars zijn aangepast naar aanneemsommen, behalve het contract met DSW, is er voldoende zekerheid over de omzet in de jaarrekening. Onderproductie en onderregistratie hebben geen impact op de opbrengsten over het schadejaar 2016 zoals verantwoord in de jaarrekening over 2016.

Daarnaast kent EPIC strakker ingeregelde registratie- en facturatiecontroles, waardoor op balansdatum een relatief groot bedrag openstond inzake afgesloten, nog niet gefactureerde DBC's (ANG). Zowel de onderregistratie als de facturatiecontroles zijn debet aan een relatief hoge actiefpost inzake nog te factureren DBC's en verrichtingen.

Aangezien het zelfonderzoek 2016 volledig zal worden uitgevoerd conform de landelijke richtlijnen is er geen aanleiding te veronderstellen dat het MCL niet aan alle rechtmatigheidscontroles zal voldoen.

De voorziening die is getroffen voor het zelfonderzoek 2016 is hoger dan in andere jaren door deze overgang naar EPIC.

De uit de genoemde werkzaamheden en controles voortvloeiende beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten is verwerkt in deze jaarrekening.

De uit de genoemde werkzaamheden en controles voortvloeiende beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten is verwerkt in deze jaarrekening.

Zorgpartners Friesland geconsolideerd

3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar

Medisch Centrum Leeuwarden B.V., Tjongerschans B.V. en CON B.V. hebben met de zorgverzekeraars voor 2016 schadelastafspraken op basis van aanneemsommen, plafondatafspraken en P*Q afspraken gemaakt. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2016 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2016 in lijn met de Handreiking omzetverantwoording en rekening houdend met de verwachte effecten van het rechtmatigheidsonderzoek. Deze correcties zijn conform de Handreiking omzetverantwoording op de omzet 2016 in mindering gebracht en verwerkt als kortlopende schuld per ultimo 2016. De uiteindelijke uitkomsten zullen later blijken uit de afrekeningen met zorgverzekeraars. In deze jaarrekening is de beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt.

MCL heeft aanvullende analyses uitgevoerd op de geregistreeerde productie en de werkklijsten met ANG-controles en heeft daarbij vastgesteld dat de onderregistratie geen effect heeft op het voortgangpercentage aangezien zowel de gerealiseerde omzet als de prognose evenredig zijn beïnvloed door deze registratieproblematiek. De betrouwbaarheid van het voortgangpercentage is door middel van datavalidatie, waarschijnlijkheidsanalyses en een update van de prognose met inbegrip van de werkelijke afloop van het onderhanden werk tot en met februari 2017 voldoende vastgesteld. Daarmee heeft de onderregistratie ook geen impact op de jaarrekening voor wat betreft de toerekening van de afspraken van de schadejaren aan het boekjaar.

4. Overgangsregeling kapitaallasten

Medisch Centrum Leeuwarden BV en Tjongerschans BV hebben op basis van de beleidsregel Garantieregeling kapitaallasten 2013-2016 (BR/CU-2139) en de door de NZa beschikbaar gestelde formulieren berekend op welke suppletie Medisch Centrum Leeuwarden BV en Tjongerschans BV recht hebben. Op basis van de berekeningen komen Medisch Centrum Leeuwarden BV en Tjongerschans BV tot de (voorlopige) conclusie dat er geen rechten zijn tot suppletie.

5. Overige (lokale) onzekerheden

De implementatie van EPIC bij Medisch Centrum Leeuwarden B.V. en de gevolgen hiervan voor de registratie zijn hiervoor al voldoende toegelicht.

De genoemde onzekerheden met betrekking tot de omzetverantwoording hebben geen gevolgen voor de continuïteitsveronderstelling waaronder de jaarrekeningen van het Medisch Centrum Leeuwarden B.V., CON B.V. en Tjongerschans B.V. zijn opgemaakt.

Directie

De directie heeft ten behoeve van de bepaling van het resultaat en de financiële positie de best mogelijke schattingen gemaakt op basis van de beschikbare informatie, onder andere met betrekking tot bovenstaande aspecten van de omzetverantwoording. De directie is van mening dat, met voornoemde toelichting, de jaarrekening het vereiste inzicht geeft in het resultaat en de financiële positie van Medisch Centrum Leeuwarden BV, CON BV en Tjongerschans BV op basis van de ons nu bekende feiten en omstandigheden.

Pensioenen

Stichting Zorgpartners Friesland heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Zorgpartners Friesland. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Zorgpartners Friesland betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfondsden. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In maart 2017 bedroeg de dekkingsgraad 92,3%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 127%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 12 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Stichting Zorgpartners Friesland heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Zorgpartners Friesland heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. Kasstromen uit financiële afgeleide instrumenten die worden verantwoord als reëlewaarde-hedges of kasstroomhedges worden in dezelfde categorie ingedeeld als de kasstromen uit de afgedekte balansposten. Kasstromen uit financiële derivaten waarbij hedge accounting niet langer wordt toegepast, worden consistent met de aard van het instrument ingedeeld, vanaf de datum waarop de hedge accounting is beëindigd.

TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Kosten van ontwikkeling	26.014	11.494
Totaal immateriële vaste activa	<u>26.014</u>	<u>11.494</u>

Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Boekwaarde per 1 januari	11.494	
Bij: investeringen	15.918	11.494
Bij: herwaarderingen		
Af: afschrijvingen	1.398	
Boekwaarde per 31 december	<u>26.014</u>	<u>11.494</u>

2. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Bedrijfsgebouwen en terreinen	288.748	303.847
Machines en installaties	33.954	36.330
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	66.633	65.412
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	7.888	7.386
Totaal materiële vaste activa	<u>397.223</u>	<u>412.975</u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Boekwaarde per 1 januari	412.975	435.399
Bij: investeringen	25.240	36.511
Bij: toename belang de Tjonger		54
Af: afschrijvingen	39.975	45.585
Af: bijzondere waardeverminderingen		-4.596
Bij: cumulatieve herwaardering Noorderbreedte	256	
Af: onttrekking i.v.m. splitsing KCL/Certe		984
Af: desinvesteringen	1.273	17.016
Boekwaarde per 31 december	<u>397.223</u>	<u>412.975</u>

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht. De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden.

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Deelnemingen in overige maatschappijen	872	844
Overige effecten	203	186
Overige vorderingen	3.089	4.941
Totaal financiële vaste activa	<u>4.164</u>	<u>5.971</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2016	2015
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Boekwaarde per 1 januari	5.971	5.410
Kapitaalstortingen	18	16
Resultaat deelnemingen	28	170
Ontvangen dividend		
Verstrekte leningen / verkregen effecten	68	2.069
Aflossing leningen	-806	-525
Compensatieregeling	-1.150	-1.169
A/P transactie	35	
Boekwaarde per 31 december	4.164	5.971

Deelnemingen:

MCL BV heeft een deelneming in Kijlstra BV te Drachten en PAL BV te Leeuwarden met een kapitaalbelang voor resp. 20% en 50% verworven in 2009. Op deze deelnemingen kan invloed van betekenis uitgeoefend worden op zakelijk en financieel beleid en deze deelnemingen worden derhalve gewaardeerd volgens de nettovermogenswaarde methode. De kernactiviteiten van Kijlstra Zorggroep BV betreffen het verlenen van ambulancezorg en voor PAL BV het verstrekken van farmaceutische zorg.

Tjongerschans B.V. heeft een 50% deelneming in Apotheek de Tjonger B.V. In 2011 was dit 100%. In 2012 is 50% van de aandelen verkocht aan Apothekers. Daarnaast heeft Tjongerschans B.V. een 50% deelneming in Apotheek de Tjonger C.V. De kernactiviteiten van Apotheek de Tjonger B.V. betreffen de uitoefening van de artsensijbereidkunst en van Apotheek de Tjonger C.V. het exploiteren van een dienstapothek en een poliklinische apotheek, alles in de ruimste zin des woords.

De vergelijkende cijfers zijn voor het inzicht en de vergelijkbaarheid verhoogd met € 185.834 als gevolg van de waardering van het aandeel Centramed bij Tjongerschans BV (overige effecten).

Verloopoverzicht deelnemingen:

	Waarde per 1-jan-2016	Resultaat 2016	Overige mutatie 2016	Waarde 31-dec-16
	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)
PAL BV				
Kijlstra BV	837	45	-17	865
Apotheek de Tjonger B.V.	7			7
	844	45	-17	872

Toelichting:

Onder de overige mutatie staat de aanpassing van het definitieve resultaat Kijlstra op de voorlopige opgenomen cijfers van 2015.

De deelneming PAL BV heeft een negatief eigen vermogen en is derhalve op € 0 gewaardeerd

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Medische middelen	9.030	8.913
Voedingsmiddelen	28	
Totaal voorraden	9.058	8.913

Toelichting:

De omvang van de voorziening voor de incurante voorraden is € 170.000,- (2015: € 170.000,-)

5. Onderhanden werk ult hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	81.733	41.470
Af: ontvangen voorschotten	43.774	56.144
Af: voorziening onderhanden werk	3.980	1.898
Totaal onderhanden werk	33.979	-16.572

6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

	t/m 2013	2014	2015	2016	totaal
	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Saldo per 1 januari	-11.067	3.957	1.104		-6.006
Financieringsverschil boekjaar				3.247	3.247
Correcties voorgaande jaren		-4.012	-1.518		-5.530
Betalingen/ontvangsten	5.233				5.233
Subtotaal mutatie boekjaar	5.233	-4.012	-1.518	3.247	2.950
Saldo per 31 december	-5.834	-55	-414	3.247	-3.056
				31-dec-16	31-dec-15
				€ (x1.000)	€ (x1.000)
Waarvan gepresenteerd als:					
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort				3.247	5.531
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot				6.303	11.537
				-3.056	-6.006

7. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Vorderingen op debiteuren	54.541	96.237
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	49.788	4.644
Overige vorderingen:		
Vorderingen in verband met overschrijding WNT Norm	19	
Vorderingen op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	262	97
Overige vorderingen	25.697	19.862
Vooruitbetaalde bedragen:		
Vooruitbetaalde kosten	4.668	3.629
Nog te ontvangen bedragen:		
Door te berekenen kosten	18.029	13.868
Totaal debiteuren en overige vorderingen	153.004	138.337

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 1.541.783,- (2015: €1.870.000,-). In de overige vorderingen zijn geen bedrag begrepen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

Van de overige vorderingen zijn € 8.343.819,- vorderingen op zorgverzekeraars t/m schadejaar 2015. Vorderingen zijn verpand aan de bank ten behoeve van de schulden aan kredietinstellingen, zie toelichting bij kortlopende schulden

8. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Bankrekeningen	139	35.707
Kassen	106	130
Totaal liquide middelen	245	35.837

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

9. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-16	31-dec-15
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Kapitaal	788	788
Wettelijke reserve ontwikkelingskosten	26.014	
Bestemmingsreserves	56.089	54.152
Algemene en overige reserves	74.301	95.790
Totaal eigen vermogen	157.192	150.730

Kapitaal

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2016	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2016
	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Kapitaal	788			788
Totaal kapitaal	788			788

Wettelijke reserve ontwikkelingskosten

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2016	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2016
	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Wettelijke reserve ontwikkelingskosten			26.014	26.014
Totaal wettelijke reserve ontwikkelingskosten			26.014	26.014

Bestemmingsreserves

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2016	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2016
	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Bestemmingsreserve aanvaardbare kosten	37.684	1.937		39.621
Bestemmingsreserve vervanging inventaris	11.908			11.908
Bestemmingsreserve instandhouding	1.877			1.877
Bestemmingsreserve huisvesting	2.203			2.203
Bestemmingsreserve overig	480			480
Totaal bestemmingsreserves	54.152	1.937		56.089

Algemene en overige reserves

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2016	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2016
	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Algemene reserves	3.156	303	-63	3.396
Reserve aanvaardbare kosten	92.634	4.294	-26.023	70.905
Totaal algemene en overige reserves	95.790	4.597	-26.086	74.301

Toelichting:

In het groepsvermogen is inbegrepen het minderheidsbelang in Send B.V. (49%) ad € 22.000,- (2015: 22.000,-)

De aanpassing van de deelneming Send BV (€ 9.000) en de groepsmaatschappij Stichting Trombosedienst (€ 63.000) aan de definitieve cijfers van 2015 is onder de overige mutaties geboekt. Met ingang van 2016 moet een wettelijke reserve gevormd worden voor de intern ontwikkelde immateriële vaste activa, deze wordt via de overige mutaties gevormd uit de reserve aanvaardbare kosten.

10. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2016	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2016
	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Voorziening groot onderhoud	7.482	933	1.615		6.800
Reorganisatievoorziening	4.591	1.038	1.240		4.389
Voorziening Jubilea	5.816	1.176	422		6.570
Voorziening PLB	25.456	6.819	4.195		28.080
Voorziening belasting verplichting	1.033	408	194	37	1.210
Voorziening deelneming					
Voorziening financieringsrisico's	10.029	10.267	970	501	18.825
Voorziening verlieslatend contract					
Voorziening medische aansprakelijkheid	509	610	284		835
Totaal voorzieningen	54.916	21.251	8.920	538	66.709

11. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-16	31-dec-15
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Schulden aan banken	243.229	263.146
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	243.229	263.146

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2016	2015
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Stand per 1 januari	286.110	235.207
Bij: nieuwe leningen	1.276	75.000
Af: aflossingen	22.974	24.097
Stand per 31 december	<u>264.412</u>	<u>286.110</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	21.183	22.964
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>243.229</u>	<u>263.146</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	21.183	22.964
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	243.229	263.146
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	163.502	182.553

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

12. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Schulden inzake opgenomen investeringskrediet	26.000	
Schulden aan banken	14.969	
Crediteuren	20.359	23.241
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	21.184	22.964
Belastingen en sociale premies	14.456	13.751
Schulden terzake pensioenen	3.971	3.477
Nog te betalen salarissen	932	327
Vakantiegeld	9.489	9.379
Vakantiedagen	4.652	4.138
Schulden uit hoofde van honorariumplafond	67	67
Nog te betalen kosten:		
Nog te betalen bedragen	17.935	25.118
Overige overlopende passiva:		
Overige schulden	19.487	19.695
Totaal overige kortlopende schulden	<u>153.501</u>	<u>122.157</u>

Van nog te betalen bedragen zijn € 8.102.397,- schulden aan zorgverzekeraars t/m schadejaar 2015. De vergelijkende cijfers zijn gemuteerd met € 1.898.638,-, vanwege herclassificatie van schuld zorgverzekeraars lopend boekjaar naar voorziening onderhanden projecten.

Toelichting:

Op 26 september 2012 hebben de kredietnemers stichting Zorgpartners Friesland, Medisch Centrum Leeuwarden en Noorderbreedte een clubdealovereenkomst gesloten met een bankenconsortium bestaande uit de Rabobank te Leeuwarden en de ING Bank. De clubdealovereenkomst is afgesloten voor het aantrekken van langlopende financiering tot en met juni 2017 en het verkrijgen van een werkkapitaalfaciliteit.

Stichting Zorgpartners Friesland heeft, gezamenlijk met de andere kredietnemers, een kredietfaciliteit in rekening courant van EUR 50 miljoen (2015: EUR 50 miljoen) gelijkelijk verdeeld over beide banken, Rabobank LNWF en ING bank.

Rabobank Nederland handelt als de zekerheden agent. De gegeven zekerheden, mede voor de kredietfaciliteit, zijn:

- Akte van Hypotheek, groot € 370 miljoen aan de gezamenlijke hypotheeknemers Rabobank te Utrecht (zekerhedenagent voor het bankenconsortium) en de stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector te Utrecht;
- Verpanding van vorderingen, verpanding van huurvorderingen en verpanding van roerende zaken;
- Negatieve Pledge/ Pari Passu en Cross Default verklaring;
- Balans solvabiliteitsratio van 20% en Debt Service Cover Ratio van 1,3.

Stichting Zorgpartners Friesland, MCL B.V. en Noorderbreedte B.V. hebben zich onderling hoofdelijk aansprakelijk gesteld jegens de Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector.

Financiële instrumenten

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De instelling handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen.

Leningen met een vast rentepercentage over de looptijd van de rentevastperiode, hebben een renterisico bij herfinanciering.

Leningen met een variabel rentepercentage, waaronder leningen opgenomen in de clubdealovereenkomst, heeft Stichting Zorgpartners Friesland gezamenlijk met de Medisch Centrum Leeuwarden en Noorderbreedte onder andere afgesproken dat ten minste 75% van het renterisico moet worden ingedekt. Hiervoor heeft de organisatie in december 2014 met de consortiumbanken een raamovereenkomst derivaten afgesloten. Stichting Zorgpartners Friesland past kostprijshedge-accounting toe. De swaps zijn ultimo 2016 effectief, er is geen sprake van overhedging. De effectiviteitstest vindt plaats door vergelijking van de kritieke kenmerken van het afdekkingsinstrument met de afgedekte positie. De marktwaarde van de derivaten per ultimo 2016 bedraagt +/- € 3,2 mln. De gemaakte afspraken met de financiers, die aan de swap ten grondslagen liggen, minimaliseren de rentegevoeligheid van de financiering (voor het gedeelte waarvoor de swap is afgesloten). De organisatie heeft geen margin call afspraken gemaakt, derhalve loopt het geen liquiditeitsrisico. Stichting Zorgpartners Friesland gezamenlijk met Medisch Centrum Leeuwarden en Noorderbreedte heeft een hypothecaire zekerheid verstrekt aan de banken en het Waarborgfonds voor de Zorgsector.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

Kredietrisico

Stichting Zorgpartners Friesland handelt voornamelijk met kredietwaardige partijen. Tevens heeft Stichting Zorgpartners Friesland richtlijnen opgesteld om de omvang van het kredietrisico bij elke financiële instelling en debiteur te beperken. Bovendien bewaakt de groep voortdurend haar vorderingen en hanteert de groep een strikte aanmaningsprocedure. Door de bovenstaande maatregelen is het kredietrisico voor de groep beperkt. Op basis van onze interne eisen is de swap afgesloten bij een consortium van twee banken (Rabobank en ING) die voldoen aan de minimum eis van een A-rating.

Marktrisico / Liquiditeitsrisico

Het toegepaste treasurybeleid binnen Stichting Zorgpartners Friesland is vastgelegd in het Treasurystatuut en past binnen de door de overheid, de NZa en WfZ gestelde kaders. Binnen Stichting Zorgpartners Friesland heeft treasury als doelstelling de financiële middelen en de gerelateerde risico's van de organisatie optimaal te beheren ter ondersteuning van het primaire proces van de organisatie (het leveren van zorg), zodat de financiële continuïteit gehandhaafd blijft en mede daardoor de continuïteit van de bedrijfsvoering

Niet in de balans opgenomen regelingen

Stichting Zorgpartners Friesland, MCL B.V. en Noorderbreedte B.V. hebben zich onderling hoofdelijk aansprakelijk gesteld jegens de Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector.

Het nog uit te keren wachtgeld 2017 tm 2020 bedraagt € 440.525,-

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het makro kader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2016 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 21.049 miljoen (prijsniveau 2015).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2016 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2016 en 2015. MCL B.V. is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2016.

Huurverplichtingen:

De met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt in totaal € 113.079,-

De resterende looptijd van de verschillende huurcontracten varieert, met een maximale looptijd van 2,5 jaar

Leaseverplichting :

Leaseverplichtingen 2017 t/m 2020 322.178,-

Inkoopverplichtingen:

Langlopende inkoopverplichtingen 2017 t/m 2023 7.407.100,-

Obligo

Conform de voorwaarden in het Reglement van Deelneming van het Waarborgfonds van de Zorgsector (WfZ) heeft Stichting Zorgpartners Friesland een obligoverplichting van 3 % van de restschuld van de door het WfZ geborgde leningen. Deze obligo is door het WfZ inroepbaar ingeval het risicovermogen van het WfZ minder dan het garantieniveau bedraagt. Ultimo 2016 bedraagt deze obligoverplichting voor stichting Zorgpartners Friesland € 4,5 mln.

Hypotheek

De hypotheek vestiging is ten laste van Tjongerschans B.V. en ten behoeve van WfZ en Rabobank. De hypotheek is gevestigd op alle onroerende zaken die eigendom zijn van Tjongerschans B.V. Aangezien er geborgde financiers (BNG) en ongeborgde financiers (Rabobank) naast elkaar bestaan is er tussen de borg (WfZ) en de ongeborgde financiers een overeenkomst gedeelde zekerheden getekend.

MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen	Kosten van ontwikkeling	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	Kosten van goodwill die van derden is verkregen	Vooruitbe- talingen op immateriële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016						
- aanschafwaarde		11.494				11.494
- cumulatieve herwaarderingen						
- cumulatieve afschrijvingen						
Boekwaarde per 1 januari 2016		11.494				11.494
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen		15.918				15.918
- herwaarderingen						
- afschrijvingen		1.398				1.398
- bijzondere waardeverminderingen						
Mutaties in boekwaarde (per saldo)		14.520				14.520
Stand per 31 december 2016						
- aanschafwaarde		27.412				27.412
- cumulatieve herwaarderingen						
- cumulatieve afschrijvingen		1.398				1.398
Boekwaarde per 31 december 2016		26.014				26.014
<i>Afschrijvingspercentage</i>		10,0%				

MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortuitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Stand per 1 januari 2016						
- aanschafwaarde	570.402	93.528	169.652	7.431		841.013
- cumulatieve afschrijvingen	266.555	57.198	104.240	45		428.038
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u>303.847</u>	<u>36.330</u>	<u>65.412</u>	<u>7.386</u>		<u>412.975</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	3.094	2.805	17.614	1.727		25.240
- toename belang De Tjonger (50-100%)						
- afschrijvingen	18.449	5.181	16.343	2		39.975
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	29.004	4.875	4.082			37.961
.cumulatieve herwaarderingen	256					256
.cumulatieve afschrijvingen	29.004	4.875	4.082			37.961
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde			9.503	1.223		10.726
cumulatieve afschrijvingen			9.453			9.453
per saldo			<u>50</u>	<u>1.223</u>		<u>1.273</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-15.611</u>	<u>-2.376</u>	<u>1.221</u>	<u>502</u>		<u>-16.264</u>
Stand per 31 december 2016						
- aanschafwaarde	544.492	91.458	173.681	7.935		817.566
- cumulatieve herwaarderingen	256					256
- cumulatieve afschrijvingen	256.000	57.504	107.048	47		420.599
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>288.748</u>	<u>33.954</u>	<u>66.633</u>	<u>7.888</u>		<u>397.223</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0,2,5%, 5%,10%	5%, 10%	10%, 20%			

OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2016

Lening gever	Datum storting	Oorspronkelijke hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31/12/2015	Nieuwe leningen 2016	Aflossing 2016	Restschuld 31/12/2016	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd	Aflossings wijze	Aflossing 2017	Gestelde zekerheid
BNG	1994	1.600	30	onderhandse	1,77%	742		77	666	261	8	annuitair	78	gemeente garantie
BNG	1991	1.797	30	onderhandse	6,60%	781		104	677	-	5	annuitair	113	gemeente garantie
ING	2006	5.471	19	onderhandse	2,07%	2.880		288	2.592	1.152	9	lineair	288	hypotheek
Kollumerland	1994	3.267	41	onderhandse	1,95%	2.388		99	2.289	1.765	19	annuitair	101	gemeente garantie
Rabobank	1984	2.224	40	onderhandse	3,25%	482		56	426	148	8	lineair	56	gemeente garantie
Kollumerland	1994	545	25	onderhandse	4,49%	139		32	106	-	3	annuitair	34	gemeente garantie
Rabobank	1998	1.948	45	onderhandse	2,35%	1.212		43	1.169	952	27	lineair	43	hypotheek
Kollumerland	1995	1.479	50	onderhandse	2,03%	1.264		31	1.233	1.069	29	annuitair	32	gemeente garantie
NN inv.partners	2013	12.500	30	onderhandse	2,86%	11.458		417	11.041	8.958	27	lineair	417	WfZ
NN inv.partners	2013	8.200	30	onderhandse	2,86%	7.516		273	7.243	5.876	27	lineair	273	WfZ
NN inv.partners	2013	6.800	15	onderhandse	2,09%	5.667		453	5.213	2.947	12	lineair	453	WfZ
Rabobank	2014	7.000	10	renteswap	2,95%	5.950		700	5.250	1.750	8	lineair	700	hypotheek
ING	2014	7.000	10	renteswap	2,95%	5.950		700	5.250	1.750	8	lineair	700	hypotheek
Rabobank	2014	8.500	20	renteswap	3,14%	7.863		425	7.438	5.313	18	lineair	425	hypotheek
ING	2014	8.500	20	renteswap	3,14%	7.863		425	7.438	5.313	18	lineair	425	hypotheek
Rabobank	2015	3.250	10	renteswap	2,98%	3.088		325	2.763	1.138	9	lineair	325	hypotheek
ING	2015	3.250	10	renteswap	2,98%	3.088		325	2.763	1.138	9	lineair	325	hypotheek
Rabobank	2015	11.000	20	renteswap	3,24%	10.725		550	10.175	7.425	19	lineair	550	hypotheek
ING	2015	11.000	20	renteswap	3,24%	10.725		550	10.175	7.425	19	lineair	550	hypotheek
Rabobank	2015	20.000	20	renteswap	3,23%	19.500		1.000	18.500	13.500	19	lineair	1.000	hypotheek
ING	2015	20.000	20	renteswap	3,23%	19.500		1.000	18.500	13.500	19	lineair	1.000	hypotheek
NWB	2000	20.391	16	onderhandse	4,11%	448		358	90	-	0	lineair	90	WfZ
ABN-AMRO	2000	11.895	16	onderhandse	4,02%	261		209	52	-	0	lineair	52	WfZ
BNG	1985	6.807	40	onderhandse	6,10%	1.840		184	1.656	736	9	lineair	184	gemeente garantie
BNG	1986	9.076	40	onderhandse	5,97%	2.627		239	2.388	1.194	10	lineair	239	gemeente garantie
NWB	2001	4.538	15	onderhandse	5,20%	303		303	-	-	0	lineair		WfZ
NWB	2001	4.538	20	onderhandse	5,37%	1.361		227	1.134	-	5	lineair	227	WfZ
BNG	2004	30.000	20	onderhandse	4,57%	12.750		1.500	11.250	3.750	8	lineair	1.500	WfZ
BNG	2004	42.500	50	onderhandse	5,01%	32.938		850	32.088	27.838	38	lineair	850	WfZ
Rabobank	2005	10.000	30	onderhandse	3,87%	6.667		333	6.333	4.667	19	lineair	333	WfZ
Rabobank	2005	5.000	25	onderhandse	1,30%	3.000		200	2.800	1.800	14	lineair	200	WfZ
NWB	2005	5.000	15	onderhandse	3,62%	1.667		333	1.333	-	4	lineair	333	WfZ
BNG	2005	20.000	19	onderhandse	3,34%	9.474		1.053	8.421	3.158	8	lineair	1.053	WfZ
BNG	2005	17.500	15	onderhandse	3,19%	5.833		1.167	4.667	-	4	lineair	1.167	WfZ
NWB	2006	10.000	15	onderhandse	3,42%	4.000		667	3.333	-	5	lineair	667	WfZ
BNG	2006	7.500	10	onderhandse	3,51%	750		750	-	-	0	lineair		WfZ

BNG	2006	10.000	20	onderhandse	3,76%	5.500		500	5.000	2.500	10	lineair	500	WfZ
NWB	2004	1.800	30	onderhandse	2,04%	1.140		60	1.080	780	18	lineair	60	WfZ
NWB	2004	3.200	20	onderhandse	1,22%	1.440		160	1.280	480	8	lineair	160	WfZ
NWB	2004	3.500	36	onderhandse	2,28%	2.431		97	2.333	1.847	24	lineair	97	WfZ
Rabobank	2013	3.000	20	renteswap	3,06%	2.625		150	2.475	1.725	17	lineair	150	hypotheek
ING	2013	3.000	20	renteswap	3,06%	2.625		150	2.475	1.725	17	lineair	150	hypotheek
Rabobank	2015	3.250	10	renteswap	2,98%	3.088		325	2.763	1.138	9	lineair	325	hypotheek
ING	2015	3.250	10	renteswap	2,98%	3.088		325	2.763	1.138	9	lineair	325	hypotheek
BNG	2006	4.900	10	onderhandse	4,15%	368		368	-		0	lineair	-	WfZ
BNG	2007	2.700	10	onderhandse	4,86%	473		270	203		1	lineair	203	WfZ
BNG	2007	20.000	20	onderhandse	4,57%	12.000		1.000	11.000	6.000	11	lineair	1.000	WfZ
BNG	2007	20.000	40	onderhandse	4,64%	16.000		500	15.500	13.000	31	lineair	500	WfZ
BNG	2009	3.900	40	onderhandse	4,77%	3.266		98	3.169	2.681	33	lineair	98	WfZ
BNG	2009	8.400	15	onderhandse	4,61%	4.760		560	4.200	1.400	8	lineair	560	WfZ
BNG	2010	2.900	10	onderhandse	2,88%	1.450		290	1.160		4	lineair	290	WfZ
BNG	2010	330	15	onderhandse	3,60%	220		22	198	88	9	lineair	22	WfZ
BNG	2010	3.600	20	onderhandse	3,87%	2.700		180	2.520	1.620	14	lineair	180	WfZ
BNG	2013	2.600	5	onderhandse	0,90%	1.170		520	650		2	lineair	520	WfZ
BNG	2013	3.000	10	onderhandse	1,70%	2.175		300	1.875	375	7	lineair	300	WfZ
BNG	2013	8.000	10	onderhandse	1,94%	6.400		800	5.600	1.600	7	lineair	800	WfZ
ABN AMRO lease	2016	1.276	10	onderhandse	2,45%		1.276	10	1.266	659	10	annuitair	117	activum
t Diakonessenhuis	2001	726	25	onderhandse	0,81%	499		45	454	227	10	lineair	45	geen

Totaal

463.407

286.112

1.276

22.974

264.413

163.502

21.183

TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

BATEN

13. Opbrengsten zorgprestaties*De specificatie is als volgt:*

	2016	2015
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	437.588	430.739
Wettelijk budget aanvaardbare kosten (exclusief subsidies)	93.954	95.244
Opbrengsten WMO	2.518	2.795
Beschikbaarheidsbijdragen Zorg	474	950
Overige zorgprestaties	18.078	36.958
Totaal	552.612	566.686

14. Subsidies*De specificatie is als volgt:*

	2016	2015
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	2.246	2.099
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	14.527	18.461
Totaal	16.773	20.560

15. Overige bedrijfsopbrengsten*De specificatie is als volgt:*

	2016	2015
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek):		
- Opbrengsten maaltijden/hotelmatige- en technische diensten	10.714	9.996
- Opbrengsten algemene/administratieve diensten	6.243	7.190
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
- Detacheringen	1.951	1.990
- Vergoeding voor andere diensten	13.827	13.002
Totaal	32.735	32.178

LASTEN

16. Personeelskosten*De specificatie is als volgt:*

	2016	2015
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Lonen en salarissen	223.255	221.764
Sociale lasten	35.081	34.545
Pensioenpremies	18.970	18.759
Andere personeelskosten:		
Overige personeelskosten	13.129	12.281
Subtotaal	290.435	287.349
Personeel niet in loondienst	11.665	13.752
Totaal personeelskosten	302.100	301.101
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	5.168	5.089

17. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa*De specificatie is als volgt:*

	2016	2015
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	39.964	45.584
- immateriële vaste activa	1.398	
Totaal afschrijvingen	41.362	45.584

18. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Kosten honorarium standaard	61.274	61.760
Totaal	<u>61.274</u>	<u>61.760</u>

19. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	20.406	16.992
Algemene kosten	27.433	38.508
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	117.837	118.777
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	6.002	6.059
- Energiekosten gas	3.324	3.231
- Energiekosten stroom	1.665	1.679
- Energie transport en overig	841	800
Subtotaal	<u>11.832</u>	<u>11.769</u>
Huur en leasing	1.959	-151
Dotaties en vrijval voorzieningen	372	831
Totaal overige bedrijfskosten	<u>179.839</u>	<u>186.726</u>

20. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Rentebaten	-272	-487
Resultaat deelnemingen	32	-170
Subtotaal financiële baten	<u>-240</u>	<u>-657</u>
Rentelasten	10.348	10.550
Overige financiële lasten	894	
Subtotaal financiële lasten	<u>11.242</u>	<u>10.550</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>11.002</u>	<u>9.893</u>

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op het resultaat van de deelnemingen wordt verwezen naar het verloopoverzicht deelnemingen in de toelichting op de balans bij de financiële activa.

Honoraria accountant

De honoraria van de accountant over 2016 zijn als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
1 Controle van de jaarrekening	272	404
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	32	99
3 Fiscale advisering	28	13
4 Niet-controlediensten	28	104
Totaal honoraria accountant	<u>360</u>	<u>620</u>

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de op St. ZPF van toepassing zijnde regelgeving (Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg en jeugdhulp 2016). Met een score van 14 punten geldt voor ZPF klasse V met een bezoldigingsmaximum in 2016 van € 179.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen die reeds voor 1 januari 2016 zijn aangesteld geldt een overgangsregeling. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

De bezoldiging van de bestuurders en gewezen bestuurders van de zorginstelling over het jaar 2016 is als volgt:

bedragen x € 1	P Baks
Functiegegevens	Lid Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 – 31/10
Individueel WNT-maximum	66.471
Beloning	68.468
Belastbare onkostenvergoedingen	
Beloningen betaalbaar op termijn	3.982
Subtotaal	72.450
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	
Totaal bezoldiging	72.450
Motivering indien overschrijding:	ad 1)
Gegevens 2015	
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/7 – 31/12
Beloning	40.670
Belastbare onkostenvergoedingen	975
Beloningen betaalbaar op termijn	2.357
Totaal bezoldiging 2015	44.002

Toelichting:

Ten aanzien van de bezoldiging 2015 is fouterstel toegepast. De aanpassingen leiden niet tot een overschrijding of onverschuldigde betaling in 2015.

- 1) In de bezoldiging 2016 is € 3.003 begrepen inzake vakantiegeld waarop het recht is ontstaan in 2015. Voor de WNT-toetsing is dit bedrag toegerekend aan 2015. Hertoetsing van de bezoldiging 2015 leidt niet tot onverschuldigde betaling. Het restant van de overschrijding vloeit voort uit schriftelijk overeengekomen afspraken voor de inwerkingtreding van de sectorale regeling Zorg en Jeugdhulp WNT. Het overgangsrecht is van toepassing op de periode van 1 januari 2016 tot 1 april 2016.

Bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

In de loop van 2016 heeft een functiewijziging plaatsgevonden van de leden van de Raad van Toezicht als gevolg van herstructurering van het concern Zorgpartners Friesland. Hierdoor is formeel juridisch sprake van bestuurders binnen ZPF. Deze bestuursleden zijn echter uitsluitend belast met toezichthoudende taken voor drie instellingen binnen het concern omdat deze instellingen niet beschikken over een aparte Raad van Commissarissen. De bestuursleden van ZPF worden derhalve aangemerkt als toezichthouder en niet als leidinggevende topfunctionaris.

bedragen x € 1	MJG Wintels	JHPM van der Wijst	PAE Erkelens
Functiegegevens	VOORZITTER	LID	LID
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 – 31/12	15/3 – 31/12	1/1 – 1/5
Individueel WNT-maximum	26.850	14.222	5.967
Beloning	26.700	14.092	5.933
Belastbare onkostenvergoedingen			
Beloningen betaalbaar op termijn			
Subtotaal	26.700	14.092	5.933
-/- Onverschuldigd betaald bedrag			
Totaal bezoldiging	26.700	14.092	5.933
Doorbelasting naar:			
M.C.L.	-15.358	-8.105	-3.413
Noorderbreedte	-6.248	-3.298	-1.388
Tjongerschans	-5.094	-2.689	-1.132
Verplichte motivering indien overschrijding	PM	PM	PM
Gegevens 2015			
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Beloning	26.700		17.800
Belastbare onkostenvergoedingen	1.879		
Beloningen betaalbaar op termijn	-		
Totaal bezoldiging 2015	28.579		17.800

bedragen x € 1	MA Verkerk	CEH Hendriks	DA de Waard
Functiegegevens	LID	LID	LID
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 – 31/12	1/1 – 15/3	1/1 – 31/12
Individueel WNT-maximum	17.900	3.629	17.900
Beloning	17.800	3.708	17.800
Belastbare onkostenvergoedingen			
Beloningen betaalbaar op termijn			
Subtotaal	17.800	3.708	17.800
-/- Onverschuldigd betaald bedrag		-79	
Totaal bezoldiging	17.800	3.629	17.800
Doorbelasting naar:			
M.C.L.	-10.239	-2.133	-10.239
Noorderbreedte	-4.165	-868	-4.165
Tjongerschans	-3.396	-707	-3.396
Verplichte motivering indien overschrijding	PM	ad 2)	PM
Gegevens 2015			
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	15/9 – 31/12
Beloning	17.800	17.800	5.192
Belastbare onkostenvergoedingen			
Beloningen betaalbaar op termijn			
Totaal bezoldiging 2015	17.800	17.800	5.192

2) het bedrag van de overschrijding is op 4 juli door Hendriks teruggestort.

bedragen x € 1	PKH Hut	DT Sleijfer	NE Kramers
Functiegegevens	LID	LID	LID
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Individueel WNT-maximum	17.900	17.900	17.900
Beloning	17.800	17.800	17.800
Belastbare onkostenvergoedingen			
Beloningen betaalbaar op termijn			
Subtotaal	17.800	17.800	17.800
-/- Onverschuldigd betaald bedrag			
Totaal bezoldiging	17.800	17.800	17.800
Doorbelasting naar:			
M.C.L.	-10.560	-10.555	-10.239
Noorderbreedte	-4.296	-4.294	-4.165
Tjongerschans	-3.503	-3.501	-3.396
Verplichte motivering indien overschrijding	PM	PM	PM
Gegevens 2015			
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Beloning	17.800	17800	17.800
Belastbare onkostenvergoedingen	-	882	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal bezoldiging 2015	17.800	18.682	17.800

Toelichting:

De beloning is volledig doorbelast naar de drie BV's die onderdeel uitmaken van de Stichting Zorgpartners Friesland en wordt per BV verantwoord. Per saldo komt geen beloning ten laste van de Stichting ZPF.

JAARREKENING 2016

Zorgpartners Friesland enkelvoudig

JAARREKENING

ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
		€ (x1.000)	€ (x1.000)
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1		281.537
Financiële vaste activa	2	153.230	152.970
Totaal vaste activa		<u>153.230</u>	<u>434.507</u>
Vlottende activa			
Vorderingen en overlopende activa	3	6	6.808
Liquide middelen	4	120	1.991
Totaal vlottende activa		<u>126</u>	<u>8.799</u>
Totaal activa		<u><u>153.356</u></u>	<u><u>443.306</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	5	779	779
Bestemmingsfondsen		55.945	54.008
Algemene en overige reserves		96.487	91.601
Totaal eigen vermogen		<u>153.211</u>	<u>146.388</u>
Langlopende schulden	6		274.954
Kortlopende schulden			
Kortlopende schulden en overlopende passiva	7	145	21.964
Totaal passiva		<u><u>153.356</u></u>	<u><u>443.306</u></u>

ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2016

	<u>Ref.</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
		€ (x1.000)	€ (x1.000)
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Overige bedrijfsopbrengsten	8	582	34.143
Som der bedrijfsopbrengsten		<hr/> 582	<hr/> 34.143
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	9	339	771
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	10		25.128
Overige bedrijfskosten	11	243	747
Som der bedrijfslasten		<hr/> 582	<hr/> 26.646
BEDRIJFSRESULTAAT			7.497
Financiële baten en lasten	12	6.832	2.827
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING		<hr/> 6.832	<hr/> 10.324

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

De waarderingsgrondslagen van de enkelvoudige jaarrekening en geconsolideerde jaarrekening zijn aan elkaar gelijk, er wordt derhalve verwezen naar de waarderingsgrondslagen op pagina 4 en volgende.

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS**ACTIVA****1. Materiële vaste activa***De specificatie is als volgt:*

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Bedrijfsgebouwen en terreinen		248.637
Machines en installaties		28.018
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa		4.882
Totaal materiële vaste activa	<u><u>281.537</u></u>	<u><u>281.537</u></u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)
Boekwaarde per 1 januari	281.537	297.337
Bij: investeringen		10.134
Af: afschrijvingen		25.128
A/P transactie AW	555.742	
A/P transactie cum.afschrijving	274.205	-4.596
Af: desinvesteringen		5.402
Boekwaarde per 31 december	<u><u>281.537</u></u>	<u><u>281.537</u></u>
Aanschafwaarde		555.742
Cumulatieve afschrijvingen		274.205

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht.

2. Financiële vaste activa*De specificatie is als volgt:*

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Deelnemingen	153.230	145.207
Vorderingen op groepsmaatschappijen		5.250
Overige vorderingen		2.513
Totaal financiële vaste activa	<u><u>153.230</u></u>	<u><u>152.970</u></u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)
Boekwaarde per 1 januari	152.970	142.083
Resultaat deelneming	6.832	12.356
Overige mutaties	1.191	
Vordering op groepsmaatschappij	-5.250	-300
Overige vorderingen	-2.513	-1.169
Boekwaarde per 31 december	<u><u>153.230</u></u>	<u><u>152.970</u></u>

Verloopoverzicht deelnemingen:

	Waarde per 1-jan-2016	Resultaat 2016	Overige mutaties 2016	Waarde 31-dec-16
	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)
MCL BV	81.933	1.862	192	83.987
Noorderbreedte BV	40.578	1.937	1.008	43.523
Tjongerschans Bv	22.663	3.033		25.696
Send BV	33		-9	24
	<u>145.207</u>	<u>6.832</u>	<u>1.191</u>	<u>153.230</u>

Toelichting:

Onder de overige mutaties is het verschil wegens de uitzakking van de activa en passiva van ZPF bij MCL BV en Noorderbreedte BV opgenomen.

De deelneming Send BV is aangepast naar de definitieve cijfers van 2015.

3. Vorderingen en overlopende activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Vorderingen op debiteuren	6	59
Vorderingen op groepsmaatschappijen		3.758
Nog te ontvangen bedragen		2.991
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u>6</u>	<u>6.808</u>

4. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Bankrekeningen	120	1.991
Totaal liquide middelen	<u>120</u>	<u>1.991</u>

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar

PASSIVA

5. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-16	31-dec-15
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Kapitaal	779	779
Bestemmingsreserves	55.945	54.008
Algemene en overige reserves	96.487	91.601
Totaal eigen vermogen	<u>153.211</u>	<u>146.388</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2016	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2016
	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Kapitaal	779			779
	<u>779</u>			<u>779</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2016	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2016
	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Bestemmingsreserve aanvaardbare kosten	37.684	1.937		39.621
Bestemmingsreserve vervanging inventaris	11.908			11.908
Bestemmingsreserve instandhouding	1.877			1.877
Bestemmingsreserve huisvesting	2.059			2.059
Bestemmingsreserve overig	480			480
Totaal bestemmingsreserves	<u>54.008</u>	<u>1.937</u>		<u>55.945</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2016	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2016
	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Algemene reserves	448			448
Reserve aanvaardbare kosten	91.153	4.895	-9	96.039
Totaal algemene en overige reserves	<u>91.601</u>	<u>4.895</u>	<u>-9</u>	<u>96.487</u>

Toelichting overige mutaties:

De aanpassing van de deelneming Send BV aan de definitieve cijfers 2015 is onder de overige mutaties geboekt.

Toelichting:

Het geconsolideerde eigen vermogen wijkt af van het eigen vermogen van het groepshoofd. De consolidatie van jaarrekeningen van de stichtingen betreft in feite een samenvoeging van de desbetreffende jaarrekeningen onder toepassing van de methode van consolidatie. Stichtingen kunnen namelijk geen wederzijdse kapitaalbelangen verkrijgen. Op basis van artikel 2.389 lid 10 BW is hieronder het verschil tussen het eigen vermogen volgens de enkelvoudige jaarrekening en volgens de geconsolideerde jaarrekening in de toelichting bij de enkelvoudige jaarrekening vermeld.

	Eigen vermogen € (x1.000)	Resultaat 2016 € (x1.000)
Stichting Zorgpartners Friesland enkelvoudig (incl. MCL BV, Noorderbreedte BV, Tjongerschans BV en aandeel SenD BV)	153.211	6.832
Send BV (aandeel derden in groepsvermogen)	22	1
Trombosedienst	541	266
Stichting Hermes	489	38
eliminatieverschillen	2.929	-603
	<u>157.192</u>	<u>6.534</u>

6. Langlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16 € (x1.000)	31-dec-15 € (x1.000)
Schulden aan kredietinstellingen		211.925
Schulden aan groepsmaatschappijen		63.029
Totaal langlopende schulden		<u>274.954</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	31-dec-16 € (x 1.000)	31-dec-15 € (x 1.000)
Stand per 1 januari	292.649	235.126
A/P transactie	-292.649	
Bij: nieuwe leningen		75.000
Af: aflossingen		17.477
Stand per 31 december		<u>292.649</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar		17.695
Stand langlopende schulden per 31 december		<u>274.954</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	17.695
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	274.954
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	147.364

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden.

De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

7. Kortlopende schulden en overlopende passiva

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16 € (x1.000)	31-dec-15 € (x1.000)
Schulden aan kredietinstellingen		
Crediteuren	25	581
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen		17.700
Belastingen en sociale premies	-2	4
Schulden terzake pensioenen	6	6
Nog te betalen salarissen	1	5
Vakantiegeld		3
Vakantiedagen		
Schulden aan groepsmaatschappijen	115	1.391
Nog te betalen bedragen		2.274
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	<u>145</u>	<u>21.964</u>

MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Stand per 1 januari 2016						
- aanschafwaarde	475.719	75.141		4.882		555.742
- cumulatieve afschrijvingen	227.082	47.123				274.205
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u>248.637</u>	<u>28.018</u>		<u>4.882</u>		<u>281.537</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen						
- herwaarderingen						
- afschrijvingen						
- bijzondere waardeverminderingen						
- <i>A/P transactie</i>						
- aanschafwaarde	475.719	75.141		4.882		555.742
- cumulatieve herwaarderingen						
- cumulatieve afschrijvingen	227.082	47.123				274.205
per saldo	<u>248.637</u>	<u>28.018</u>		<u>4.882</u>		<u>281.537</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-248.637</u>	<u>-28.018</u>		<u>-4.882</u>		<u>-281.537</u>
Stand per 31 december 2016						
- aanschafwaarde						
- cumulatieve herwaarderingen						
- cumulatieve afschrijvingen						
Boekwaarde per 31 december 2016						
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0, en 2,5% en 5%	5% en 10%		5% en 10%		

TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING**BATEN****8. Toelichting overige bedrijfsopbrengsten***De specificatie is als volgt:*

	2016	2015
	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)
Overige dienstverlening:		
- Opbrengsten algemene/administratieve diensten		72
- Detacheringen	68	202
Overige opbrengsten (w.o.verg. voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
- Vergoeding voor andere diensten	514	33.869
Totaal	<u>582</u>	<u>34.143</u>

LASTEN**9. Personeelskosten***De specificatie is als volgt:*

	2016	2015
	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)
Lonen en salarissen	187	628
Sociale lasten	7	25
Pensioenpremies	4	29
Overige personeelskosten	41	79
Subtotaal	<u>239</u>	<u>761</u>
Personeel niet in loondienst	100	10
Totaal personeelskosten	<u>339</u>	<u>771</u>
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>7</u>	<u>12</u>

10. Afschrijvingen vaste activa*De specificatie is als volgt:*

	2016	2015
	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa		25.128
Totaal afschrijvingen		<u>25.128</u>

11. Overige bedrijfskosten*De specificatie is als volgt:*

	2016	2015
	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	19	28
Algemene kosten	224	599
Patiënt- en bewonersgebonden kosten		
Onderhoud en energiekosten		64
Huur en leasing		56
Totaal overige bedrijfskosten	<u>243</u>	<u>747</u>

12. Financiële baten en lasten*De specificatie is als volgt:*

	2016	2015
	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)
Resultaat deelnemingen	6.832	10.324
Subtotaal financiële baten	<u>6.832</u>	<u>10.324</u>
Rentelasten		-7.497
Totaal financiële lasten	<u>6.832</u>	<u>2.827</u>

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

Het bestuur van Zorgpartners Friesland heeft de jaarrekening 2016 vastgesteld in de vergadering van 16 mei 2017.

Op grond van artikel 210 lid 2 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en artikel 8.1 lid 3 van de statuten is de jaarrekening ondertekend door bestuurder.

Voorstel bestemming resultaat

De statutaire directie stelt voor om het resultaat over het boekjaar 2016 als volgt te verdelen:

	2016
	€ (x1.000)
Toevoeging/(onttrekking):	
Reserve aanvaardbare kosten	<u>6.534</u>

Gebeurtenissen na balansdatum

Van gebeurtenissen na balansdatum is geen sprake.

Ondertekening door bestuurders

M.J.G. Wintels, bestuurder

N.E. Kramers, bestuurder

D.T. Sleijfer, bestuurder

P.K.H. Hut, bestuurder

D.A. de Waard, bestuurder

M.A. Verkerk, bestuurder

J.H.P.M. van der Wijst, bestuurder

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire winstverdeling

De statutaire bepalingen inzake de winstverdeling luiden als volgt:

Artikel 18

1. De winst staat ter beschikking van de algemene vergadering van aandeelhouders met inachtneming van het hierna bepaalde.
2. Op de winst worden in aftrek gebracht de niet gedelgde verliessaldi van de voorgaande jaren alsmede de belastingen, welke ten laste van de winst geheven zijn of geheven zullen worden, zonodig door schatting vast te stellen.
3. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en de andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voor zover het eigen vermogen groter is dan het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden. Uitkering van winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is. Op de aandelen wordt geen winst ten behoeve van de vennootschap uitgekeerd. Bij de berekening van de winstverdeling tellen de aandelen die de vennootschap in haar eigen kapitaal houdt niet mee, tenzij deze aandelen belast zijn met een vruchtgebruik of daarvan met medewerkingen van de vennootschap certificaten zijn uitgegeven. De Vennootschap mag tussentijds slechts uitkeringen doen, indien aan het vereiste als vermeld in de eerste zin van dit lid is voldaan.
4. Uitkering van winst kan niet plaatsvinden in de situatie waarin de kredietwaardigheid van de vennootschap, of gezamenlijkheid van vennootschappen, die deelneemt aan het Waarborgfonds voor de Zorgsector, en waaraan direct of indirect garanties zijn verleend, niet voldoet aan de op dat moment geldende criteria van het Waarborgfonds voor de Zorgsector ten aanzien van deelname en borging, dan wel als een dergelijke uitkering frictie met die criteria tot gevolg zou hebben. Een voorgenomen winstuitkering behoeft om deze reden voorafgaande schriftelijke goedkeuring van het Waarborgfonds voor de Zorgsector. Deze goedkeuring is niet vereist indien de winstuitkering geschiedt aan een aandeelhouder-rechtspersoon, die:
 - A. onderdeel is van de Waarborgfonds voor de Zorgsector-groepsdeelnemer Stichting Zorggroep Noorderbreedte dan wel haar rechtsopvolger;
 - B. enig aandeelhouder is van de uitkerende Waarborgfonds voor de Zorgsector vennootschap.

Nevenvestigingen

Stichting ZPF heeft geen nevenvestigingen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.